

ฐิติยา เทวัญอิทธิกร : การจัดการชายฝั่งทะเลแบบบูรณาการบริเวณส่วนเหนือของอ่าว
ไทยตอนใน (INTEGRATED COASTAL MANAGEMENT OF THE NORTHERN PART
OF THE INNER GULF OF THAILAND) อ. ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรพล
สุดาราร, อ. ที่ปรึกษาร่วม : ดร. ศุภิชัย ตั้งใจตรง, 133 หน้า. ISBN 974-17-0556-5.

พื้นที่ชายฝั่งทะเลส่วนเหนือของอ่าวไทยตอนในเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญ เนื่องจากเป็นจุด
รวมของปากแม่น้ำที่สำคัญ 4 สาย ได้แก่ แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำท่าจีน และแม่น้ำ
แม่กลอง จึงมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ และมีความเหมาะสมในการพัฒนา จากการศึกษาพบ
ว่า พื้นที่ด้านตะวันออกของพื้นที่ศึกษา ตั้งแต่ปากแม่น้ำบางปะกงจนถึงปากแม่น้ำ
เจ้าพระยา มีการใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นไปในด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวทำ
ให้เกิดปัญหามลพิษขึ้นตามมา ส่งผลกระทบต่อการทำประมงและการเพาะเลี้ยงชายฝั่ง นอกจากนี้
พื้นที่ยังมีข้อจำกัดในเรื่องการขาดแคลนน้ำในเขตอำเภอบางปะกง ปัญหาน้ำท่วมในตัวเมือง
สมุทรปราการ และปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งที่มีความรุนแรงมาก ส่วนพื้นที่ตอนกลางของพื้นที่
ศึกษา ตั้งแต่ปากแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันตกจนถึงบริเวณปากแม่น้ำท่าจีน การใช้ประโยชน์พื้นที่
ส่วนใหญ่เป็นการเพาะเลี้ยงชายฝั่ง โดยเฉพาะการเลี้ยงกุ้งธรรมชาติ ส่วนบริเวณปากแม่น้ำท่าจีน
การใช้ประโยชน์ที่ดินมีลักษณะเป็นชุมชนหนาแน่น มีโรงงานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการ
ประมงตั้งอยู่เป็นจำนวนมาก ทำให้เมืองมีสภาพแออัด เกิดปัญหามลพิษขึ้น และมีข้อจำกัดของพื้นที่
ในเรื่องของการกัดเซาะและปัญหาน้ำท่วมเช่นเดียวกับพื้นที่ส่วนแรก สำหรับพื้นที่ด้านตะวันตก
ของพื้นที่ศึกษา การใช้ประโยชน์ที่ดินเกือบทั้งหมดเป็นการทำเกษตรกรรม ได้แก่ การเพาะเลี้ยง
ชายฝั่งและการทำนาเกลือ นอกจากนี้ยังมีการทำประมงที่หลากหลาย แสดงให้เห็นถึงความอุดม
สมบูรณ์ของสัตว์น้ำในพื้นที่ โดยเฉพาะบริเวณดอนหอยหลอด ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้ได้เสนอแนว
ทางในการจัดการพื้นที่ชายฝั่งทะเลแบบบูรณาการ โดยมุ่งแก้ไขและลดผลกระทบที่เกิดขึ้น เช่น
การกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เหมาะสม การฟื้นฟูสภาพป่าชายเลน การควบคุมกิจ
กรรมการใช้ประโยชน์ที่ดิน และการส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งเพื่อลดปัญหาทรัพยากร
ประมง เพื่อให้การใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติมีประโยชน์สูงสุดและเกิดความยั่งยืนในการ
พัฒนาต่อไป